

גזיר להזיר לה'

בשתיית יין, והול'ל רק שבטלה נזירותו, ומדוע כתוב באופן שישתמע ממנו שכ' פרשת נזיר מביאה לכך שבסופה ישתה הנזיר יין.

ויל העניין ע"פ מד"א בתורת אבות ממון הס"ק מסלונים זי"ע לבאר סמכות הפרשיות כאן, בתחום הפרש נזיר ואח"כ פרשת ברכת כהנים ואחריה פרשת הנשיים. כי תחלת העבודה היא ענין נזיר, שפושר מכל הנאות עוה"ז לבב' יבוא לידי נסיוון, דהנות עוה"ז יכול נסיגנות ולכך מתנווד ופורש מהן. ואם אמנים על ידי זה מתגעדר מהחווארות מ"מ אין זו תכלית עבודה ה' שהיא לחבר התחולנים בעליונים, עוז"ג נאמרה אח"כ פרשת ברכת כהנים שהיא דרגה יותר נעה, שmag'ע לכך שגם בעסקו בענייני עוה"ז תהיה כונתו לשם שמים, كماח"ל בספר יברך ה' במנון ושומרך מן המזיקין, היינו שהקב"ה יברך בכל ענייני עוה"ז אך ישמרך שלא תנזק מההמון ושאר העניינים הגשמיים שהם מזיקים, שיוכל לעסוק בכל ענייני עוה"ז והם לא יזיקו לו ולא ינתקו אותו מהקב"ה. ואח"כ נאמרה פרשת הנשיים המורה על מדרגה שלישית, דכתיב בה שהבאיו לקרבן שיש עגלות צב וכו', ומורמו בזה לדרך היותר גבואה להרים ולקדש את ענייני עוה"ז עצם להשיית ולבודתו, دمش עגלות צב הנה העניינים הגשמיים שהרימו אותם לעבודת ה', ולא רק שאינם מזיקים אלא זה עיקר התכליות הנרצה מענייני עוה"ז שיעלה את הכל לעבודת ה'.

והיינו שכאשר עומדת בפני האדם השאלה באיזה דרך יבחר לעבד את ה', אם להתגעדר ולפושל למגורי מכל ענייני עוה"ז, ולא יהנה במאהמה מעוה"ז, או שיעסוק בענייני הנאות עוה"ז ויגביהם להשיית, מה עדיף טפי. הרוי ממאמר זה כתו"א עולה כי תכליות הבריאה ותכליות עבודה ה' היא יהודית יעסוק בכל העניינים הגשמיים וירים את הכל לשם ה', שאז הרינו לחבר התחולנים בעליונים. אמנים הדרכ' לפירוש ולהתגעדר מענייני עוה"ז היא דרך יותר קלה, אבל המדרגה היותר גבואה היא להעלות את כל ענייני עוה"ז להשיית שזוויות התכליות הנרצה. וכך הסדר

א.

איש או אשה כי יפליא לנדר נזיר להזיר לה', וברש"י למה נסכה פרשת נזיר לפרשת סוטה, לומר לך שכ' הרואה סוטה בקהל לה' נדרים עצמו מן הין. והרמב"ם (בסוף הל' נדרים) כתוב וואיל' מי שנדר נדרים כדי לכונן דעתינו ולתקון מעשיו הרי זה זרין ומשובח. כיצד כגון מי שהיה זולל ואסר עליו הבשר שנה או שתים או מי שהיה שוגה בין ואסר היה על עצמו זמן מרובה וכו' כוון דרך עבודה לשם הם, ובנדירים אלו וכיוצא בהם אמרו חכמים נדרים סייג לפרישות. והיינו שהנדירים והנזירות הם מדרכי עבודה ה'. וכעין זה כתוב האבן עוזרא בענינו, כי מלת נזיר מגורת נזה, והעד כי נזיר אלקו על ראשו, כי כל בני אדם עבדי תאوت העולם, והמלך באמות שיש לו נזיר ועתרת מלכות בראשו כל מי שהוא חפשי מן התאות. ומכל זה משמע שעניין הנזירות הוא מדריגת העבודה, וכמו שתכוב בפרשה שהנזיר נקרא קודש, קדוש יהה, ובמדרשה (במד"ר י), נזיר נקרא קודש. ואילו מאידך מצינו בಗמ' שאפי' נזיר טהור נקרא חוטא, כמו שאמרו (נזיר יט). רבי אלעזר הקפר אומר מה ת"ל וכפר עליו מאשר חטא על הנפש, וכי באיזה נפש חטא זה אלא שצער עצמו מן הין. ולכאו' הר"ז סתרה. וכמ"כ צריך להבין בדברי הרמב"ם, שבhalb' דעתות (פ"ג ה"א) כתוב, שמא יאמר אדם הוואיל והקנאה והתאות והכבד וכי"ב דרך רעה הן ומויציאין את האדם מן העולם אפירוש מהן ביתהן ולא תארח לצד האחرون, עד שלא יאכל בשור ולא ישתה יין ולא ישא אשה וכו', גם זה דרך רעה היא ואסור לילך בה, המהלך בדרך זו נקרא חוטא. והוא סותר למה שכותב בהל' נדרים שהפרישות מכל ענייני התאות היא דרך טובה לכונן דעתינו ולתקן מעשיו, וכן כתוב שלא עוד אלא שנקרא חוטא. עוד יש לדرك בלשון הכתוב בסיום פרשת נזיר, ואחר ישתה הנזיר יין, דלא כוארה מדוע נקרא עדין נזיר אחריו שנסתימאה נזירותו וכבר מותר בשתיית יין. ומאמורו ואחר ישתה הנזיר יין עוד משמע כאילו מצווה הוא

זהי הדרך של נזיר שנקרא קדוש. ומה שאמר רבי אלעזר הקפר שנקרא חוטא שצער עצמו מן הין, והוא כאשר ביכולתו להרים את הכל להש"ת, וכיון שצער עצמו מן הין נקרא חוטא. שהרי תכילת הבריאה של עוה"ז היא שיהודי יעלה את כל ענייני עוה"ז לשם ה', וזה היה יכול להרים את שתית הין לתוכלית רצון ה', לכך נקרא חוטא שצער עצמו מן הין. וכען זה כתוב המאירי בנדירים דף ט' בעניין הנזיר שבא מן הדרום וכו' שמספר עד"ז עיי'ש.

ועד"ז ייל' מהוז'ל הרואה סוטה בקלוקולה יזרע עצמו מן הין, שכבר הקשו בזה הרי הרואה סוטה בקלוקולה כבר ראה את הרע בכיעורו ופחיתותו, וממילא יהר כבר שלא הגיע לך, ומדוע עליו עוד להזיר עצמו מן הין. אכן הב' בזה ע"פ הספר מהבש"ט הק' שפ"א ראה חילול שבת, ואמר שככל מה שהאדם רואה הר' ז' סימן שיש לו שייכות זהה, וכיון שהרואו לו חילול שבת הרי יש לו שייכות לפגם זה. ובדק ומצא שפ"א שמע שביזו תלמיד חכם ולא מיחה, ות"ח הוא בח"י שבת ווילותא דת"ח נחשב לו מעין חילול שבת. וכמ"כ הרואה סוטה בקלוקולה הר' ז' סימן שיש לו שייכות לפגם זה, וא"כ אין לו עצה אחרת אלא שייר עצמו מן הין.

וזהו מהא"כ איש או אשה כי יפליא לנדר נדר נזיר להזיר לה, כמו"ש עוד האבן עוזרא שיפלייא הוא מל' פלא, שהוא דבר פלאי כי רוב העולם הולכים אחר אותן ובמיוחד בהנאות עוה"ז של היתר שאין בהם שום צד איסור, ואיש זה פורש מהם למגורי ומפליא לנדר נדר נזיר להזיר לה, וכדברי הרמב"ם הנז' שענין זה הוא דרך בעבודת ה'. אמן התכילת היא להתקדש בתוך העוה"ז, לא שיהודי יברח ויתנער מעוה"ז אלא שיעסוק בכל ענייני עוה"ז וירם אותן להש"ת, שווה תכילת רצון ה'. וזה הלימוד מפרשנות נזיר איך יתנהג היהודי בענייני עוה"ז, שהדרך הנרצית היא שיעסוק בכל העניינים הגשיים וירם אותן לשם ה', אך כשהפחו עליו יצרו ואינו מסוגל לילך במדרגה הגבוהה או צריך לקבל נזירות העבודה שאגלחך לשמים, כי היהודי צריך להרים להש"ת את הדבר הקשה לו ביותר.

הוא בתחילת פרשת נזיר שמתקבל עליו לפרוש ולהתנער מכל הנאות עוה"ז, נזיר להזיר לה, ואח"כ מוסיף והולך במדרגה יותר גבוהה, פרשת ברכת הנקנים ופרשת הנשייאם, שירם את כל העניינים הגשיים להש"ת וישمرך מן המזיקין.

והבי' בזה דנה תכילת קבלת התורה היא כמהא"כ (שמות יט) ואתם תהיו לי מלכת הנים וגוי קדוש. וענין גוי קדוש ישנו ב' בדרגות. האחת, שיהודוי עושים את כל ענייני העולם בקדושה בלתי לה' בלבד, שככל מה שברא הקב"ה מענייני העולם, אותם העניינים שצריך לעשותם, הם עצמם ככהן האוכל קדשים שכחנים אוכלים ובعلים מתכפרים (פסחים נט:), שהוא אוכל בשור ושותה יין והכל בלתי לה' בלבד, וזהו המדרגה העליונה של קדוש כמו שמאיר ואת בספר מסילת ישראלים. אמן מי שעדיין אינו בדרגה זו, שփחו עליו יצרו ואינו יכול לעשות כל ענייני עוה"ז בלתי לה' בלבד, לגביו הדרך היא שיפורש למגרי מכל הנאות עוה"ז. והרי דזה שבידו לקדש את ענייני עוה"ז אם הוא פורש מהם נקרא חוטא, וכיון שזו תכילת בריאות העולם, שהיה רצון העלון שמכל ענייני עוה"ז קרייב היהודי קרבן לה'. אך זה שאינו מסוגל לכך שככל ענייני עוה"ז יהיו בקדושה, צריך הוא כדי לכונן דעתו ולתken את מעשיו לפירוש למגרי מהתאות.

ובזה מבוארת הסתירה שמצינו בעניין נזיר. שהדרך של נזיר קדוש היה נאמרה בעת שאין לו כל עצה אחרת להתגבר על יצרו אלא ע"י שיפורש מענייני עוה"ז להיות נזיר להזיר לה'. ואם אמן דרך זו אינה התכילת הנרצית אבל כאשר אין לו עצה אחרת וזה הדרך שיזיר עצמו ונקרא קדוש. וכదאיתא בgem' (נדירים ט:) אמר שמעון הצדיק מימי לא אכלתי איש נזיר טמא אלא אחד, פעם אחת בא אדם אחד נזיר מן הדרום וראיתי שהוא יפה עינים וכו', א"ל רועה התיי וכו' וփחו עלי יצרי ובקש לטורدني מן העולם אמרתי לו וכו' העבודה שאגלחך לשמים, שמסר זאת להש"ת. והיינו שאשר ראה שփחו עליו יצרו ואני לו שום עצה אחרת אז עמד ונשבע העבודה שאגלחך לשמים,